

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

20 20 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ КУЛЬТУРИ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальності (напрями) 291 «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»
освітньої програми «Міжнародна інформація та міжнародні
комунікації»
вид дисципліни обов'язкова
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного
бізнесу

2020 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

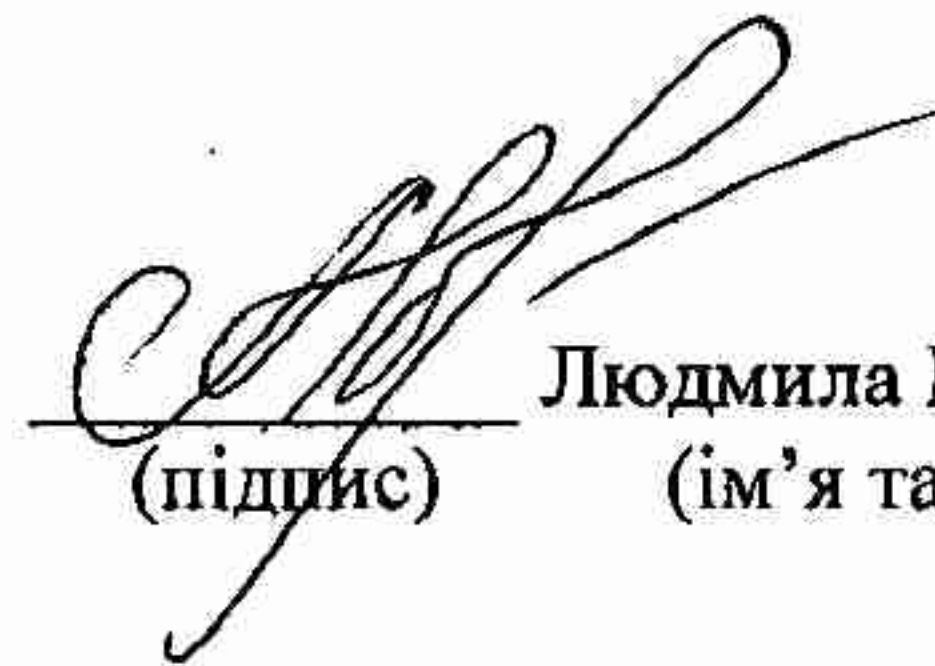
«28» серпня 2020 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Ольга ФІЛАТОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «26» серпня 2020 року, № 1

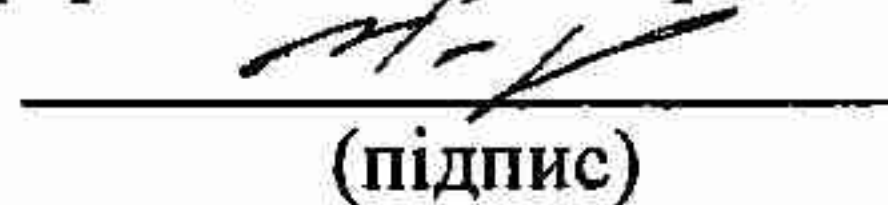
Завідувачка кафедри

Людмила НОВІКОВА
(ім'я та прізвище)

Гарант освітньо-професійної програми

«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

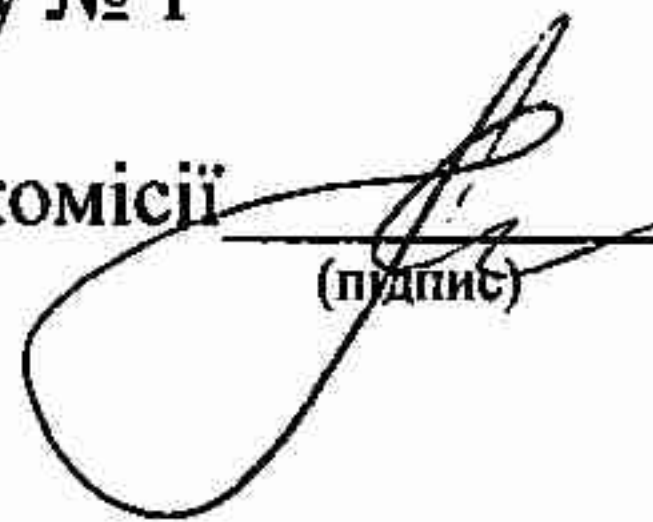
(підпис)

Ігор ХАРЧЕНКО
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково- методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА – БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Історія зарубіжної культури” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньої програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації».

1. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна “ Історія зарубіжної культури ” в системі гуманітарних і суспільних наук вищих навчальних закладів посідає особливе місце; завдяки її вивченню студенти отримують цілісне уявлення про культурно-історичні надбання людства загалом та українського етносу зокрема.

Глибоке вивчення й осмислення своєрідності, самобутності розвитку української культури, об’єктивне бачення сучасних концепцій та різного роду наукових тлумачень щодо історико-культурних подій від часів дохристиянського періоду і нині сприятимуть формуванню у студентів наукового світогляду, підвищенню загального культурного рівня, вихованню у них високих морально-етичних якостей, розширенню загальнотеоретичних та специфічних знань на основі опанування національними та загальнолюдськими цінностями в галузі культури і мистецтва.

У курсі на конкретному матеріалі обґрунтовується система культурних цінностей, простежуються чинники, що забезпечують процес розвитку певних матеріальних і духовних надбань. Ознайомлення з різними культурно-історичними типами культур допомагає простежити, як усі попередні культурні досягнення трансформуються в сучасну культуру, забезпечують її різноманітність.

Зміст курсу включає розгляд загальних теоретичних проблем культури (теорію культури), історію культури та мистецтва України в контексті історії світової цивілізації, європейської культури і різнобарв’я напрямів у мистецтві, що формувалися понад півтора тисячоліття на нашому континенті.

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є поглиблення знань студентів з історії та теорії української культури, ознайомлення з головними проблемами історико-культурного процесу в Україні в європейському та загальносвітовому контекстах.

А також, надати студентам знання з історії світової культури, зосередившись на найбільш актуальних проблемах: поняття культури, її структури та функцій; причини, час зародження мистецтва, види та жанри мистецтва; особливості розвитку культури певних регіонів з характерним історично визначеним рівнем розвитку суспільства, творчих сил і здібностей людей та дати уявлення про зв’язок української культури зі світовою; найвидатніші культурні досягнення людства в стародавню добу, в період середньовіччя та нового часу, на сучасному етапі; витоки, формування, особливості розвитку культури українського народу.

1.2. У результаті вивчення курсу студенти повинні виконувати такі завдання:

- знати сучасні інтерпретації історії культури та вміти використовувати їх на українському матеріалі;
- розуміти принципи інтердисциплінарного підходу до вивчення історії української та зарубіжної культури;
- знати історичні умови функціонування, основні етапи розвитку та найважливіші події, явища, персоналії українського та світового культурного процесу;
- мати уявлення про етнічні та національні культури народів на території України;

- уміти дискутувати з проблемних, суперечливих питань українського культурного процесу;
  - повинні вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності;
  - мати здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
  - визначити структурно-морфологічні особливості української культури.
  - формування наступних загальних компетентностей:
- ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.
- ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій.
- формування наступних фахових (спеціальних) компетентностей:
- СК1. Знання про природу, динаміку, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин.
- СК2. Здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
- СК8. Розуміння характеристик розвитку країн та регіонів світу, особливостей та закономірностей глобальних та міжнародних інтеграційних процесів, включаючи процеси європейської та євроатлантичної інтеграції.
- 1.3. Кількість кредитів 4.
- 1.4. Загальна кількість годин 120 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
1-й	-й
Лекції	
30 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
15 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
75 год.	год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

В результаті вивчення курсу студент повинен мати уявлення про етнічні та національні культури народів на території України; мусить знати сучасні інтерпретації історії культури та вміти використовувати їх на українському матеріалі; розуміти принципи інтердисциплінарного підходу до вивчення історії української культури; знати історичні умови функціонування, основні етапи розвитку та найважливіші події, явища, персоналії українського і світового культурного процесу.

Уміти: аналізувати літературу з історії української та зарубіжної культури; дискутувати з проблемних, суперечливих питань українського і світового культурного процесу; визначити структурно-морфологічні особливості української культури; користуватися категорійно-понятійним апаратом; застосовувати знання з історії української і зарубіжної культури у процесі розв'язання професійних завдань.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН1. Демонструвати знання, набуті у процесі навчання, щодо природи, еволюції, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також про природу та джерела зовнішньої політики держав і діяльність інших учасників міжнародних відносин.	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний, практичний метод, проблемно-пошуковий метод	усне опитування або письмовий або тестовий контроль на лекціях та практичних заняттях; оцінювання: виступів з рефератами і презентаціями, творчого завдання, письмової екзаменаційної роботи
РН3. Демонструвати знання про природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях	-/-	-/-
РН16. Оцінювати події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.		

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ І. Зарубіжна культура в стародавні часи і добу середньовіччя (V – середина XV ст.).

Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного дослідження.

Поняття культури та його багатозначність. Основні функції культури. Морфологія культури. Основи періодизації культури. Предметне поле та завдання культурологічних досліджень.

Тема 2. Походження культури. Сучасні культурологічні концепції.

Трудова теорія (К. Маркс, Ф. Енгельс). Символічна теорія (Е. Кассілер). Роль семіотики культури. Магічна теорія. Роль ритуалу. Фрейдистські і постфрейдистські концепції. Тотем і табу. К. Юнг і колективне несвідоме. Ігрова теорія Й. Хейзінги.

Сучасні герменевтичні концепції про культуру. Структуралізм. Неопозитивізм і зародження структуралізму. Спроби побудови універсальної мови (аналітична філософія тощо). Концепція К. Леві-Стросса. „Структуралізм як діяльність” Р. Барта і „структурна людина”. Постструктуралізм. Семіотичні концепції культури. Роль Ю. Лотмана, Б. Успенського. Постмодерністська переоцінка культурних універсалій.

Тема 3. Ранні форми культури.

Основні етапи антропосоціогенезу. Поняття неолітичної революції. Міфологія як історично перша форма світогляду. Проблема виникнення мови. Генезис моральної свідомості та мистецтва.

Тема 4. Цивілізації Давнього Сходу: світове значення.

Шумерська цивілізація: від тотемних центрів до міст-держав. Виникнення писемності і її світове значення. Культура Стародавнього Єгипту: раннє, давнє, середнє, нове царство і пізній період. Значення культури Єгипту. Давня Індія. Дравідська та індоарійська цивілізації. Культ предків і культ природи у Давньому Китаї. Індійська і китайська культури у сучасному світі. Вплив ісламу на єгипетську сучасну культуру. Сасанідський Іран: зороастризм в культурі Месопотамії, сучасні культури на цій території.

Тема 5. Культура античності. Давньогрецька культура. Давній Рим. Виникнення християнства.

Періодизація культури Античності. Загальна характеристика міфології Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Мистецтво Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Філософія як особлива форма культури Античності. Виникнення християнства.

Тема 6. Культура Середньовіччя. Культура Відродження і Реформації.

Спадкоємність і протистояння античності і середньовіччю. Християнство – основа європейської середньовічної культури. Теоцентризм як основа середньовічного християнського світогляду. Символізм християнського мистецтва. Особливості культурного розвитку східних країн. Ренесанс як синтез (діалог) античності і середньовічного християнства (Л. М. Баткін). Класична країна Відродження — Італія: гегемонія Італії в духовному житті Європи XIV–XV ст. Живопис доби Відродження та його місце в ієрархії мистецтв. Ренесансний гуманізм: на шляху до поняття особистості. Північний Ренесанс (Рабле, Монтень, Шекспір). Реформація і раціоналізація духовного життя Європи.

Розділ II. Культура Нового часу (друга половина XV – початок XX ст.).

Тема 7. Культура Нового часу. Доба бароко. Наукова революція XVII століття.

Наукова революція: М. Коперник (геліоцентризм), Дж. Бруно (нескінченність Всесвіту), Г. Галілей (дослідження руху), Декарт, І. Ньютон. Зміна картини світу: взаємопов'язані ідеї руху, нескінченності, єдності протилежностей. Осягнення руху: виникнення математичного аналізу. Раціоналізм як принцип культури Нового часу. Стилістичний дуалізм мистецтва XVII ст.: бароко і класицизм. Втілення ідей руху, нескінченності, єдності протилежностей в художній культурі: Монтень і Шекспір – сучасники Галілея. Реформація.

Тема 8. Просвітництво і Романтизм.

Французькі енциклопедисти: влада Розуму як панацея. Кант: визначення Просвітництва. Ідея рівності і Французька революція 1789 року. Зближення протилежностей у мистецтві Романтизму. Проблема протиріччя в німецькій класичній філософії і гегелівська діалектика.

Тема 9. Культура XIX - початку XX ст. Романтизм, реалізм, модернізм - культурні параметри епохи.

Загальні пріоритети культури Нового часу: раціоналізм, антропоцентризм, сцієнтизм, європоцентризм. Колоніальна політика. Індустріалізація і успіхи наук. Лібералізм і

демократія у XIX ст. Невід'ємні права. Конституційні монархії і парламентські республіки. Революції у Франції. Наполеонівські війни. „Громадянський кодекс” Наполеона. Сен-Сімон і Фур'є. Промислова революція в Англії. „Весна народів”. Рісорджименто. Романтизм як загальнокультурний рух. Проблема „подвійності світу”. Втеча від реальності: повернення до природи. Друга половина XIX ст. Паризька комуна. Бісмарк. Успіхи науки й індустрії (математика, відкриття радіоактивності, закони збереження енергії, Менделєєв, Фарадей, Пуанкаре). Природнича теорія Ч. Дарвіна і клітинна теорія. Реалізм – індивід у типових обставинах. Поняття еволюції індивіда і психологізму. Використання соціально-психологічного аналізу. Символізм – пошук нової мови вираження невиразного. Імпресіонізм (К. Моне, Ренуар, Е. Дега, Роден) – відображення внутрішнього стану людини. Постімпресіонізм (Поль Сезанн, Поль Гоген, В. Ван Гог) як втеча від масової культури. Підсумки культури XIX ст.

Тема 10. Світова культура новітнього часу: здобутки і втрати.

Художня культура другої половини XIX ст. як передумова новітнього часу. Імпресіонізм у малюванні, музиці і поезії: Дебюссі, Верлен, Мане, Моне, Ренуар. Від імпресіонізму до символізму. Особливості творчого методу імпресіоністів і символістів. Наука XX століття. Психологія Фрейда: відкриття підсвідомого. Теорія відносності і квантова механіка. Некласичні логіки. Теорема Гьоделя про неповноту. Трансперсональна психологія і нова концепція природи людини.

Тема 11. Культура України у світовому контексті: від архаїчних часів до XIX ст..

Архаїчна культура на території України. Перші землеробські культури. Трипільська культура. Східні слов'яни у дохристиянську епоху. Склавини і анти. Кімерійці. Прийняття християнства. Особливий тип християнства. Вплив Візантії і церковно-книжна культура в Україні–Русі. Українська культура у Великому князівстві Литовському і Польщі (XIV – XVI ст.). Українська мова і православ'я: від державного статусу до маргінальності. Люблінська (1569) і Берестейська (1596) унії. Селянсько-козацькі повстання і формування української нації. Особливості Відродження і Реформації в Україні. Роль козацтва. Запорізька Січ. Бароко в українській культурі. Вироблення національного стилю. Гетьманське – козацьке – народне бароко. Реформи Петра I, ліквідація Гетьманату, Запорізької Січі, юридичне оформлення кріпосного права (1783). Особливості українського класицизму. Візуалізація мистецтв, заборона на українське слово. Українська культура XIX ст. Становлення літератури (І. Котляревський, Квітка-Основ'яненко, А. Метлинський, „Руська трійця”). Київська романтична школа і творчість Т. Шевченка. Вплив російської культури. Друга половина XIX ст. в Україні. Заборони. Еміграція українців до імперських центрів. Творчість М. Гоголя, І. Франка, Л. Українки. Народництво і неоромантизм. Універсалізм модернізму і міфологічний символізм. „Нова драма” В. Винниченка. Імпресіоністична тенденція. Еволюція українського театру.

Тема 12. Загальна характеристика культури XX – початку XXI ст. Модернізм.

Постмодернізм і сучасна культура України.

Поява постмодернізму. Пост-сучасність. Соціальна критика пізнього капіталізму. Реконструкція існуючих символів влади, постмодерністські опозиції, розрізнення, слід, пошук основ культурного буття. Зростання символізації. Масова культура імітованої присутності. Постмодерний дискурс у порівнянні з модерним (відмова від істини, причини, гра і випадок замість сутності, неприйняття ієрархії, гетерогенність, іронія замінює метафізику, інтертекстуальність, герменевтичність). Нове бачення людини – цінність людини, що не може бути обмежена старими культурними вимогами. Цінування моменту, фрагментизація дійсності, колаж. Постколоніальні і гендерні дослідження: введення нових суб'єктів культурної динаміки.

Художні тенденції поч. ХХ ст. Українська пейзажна школа, імпресіонізм, кубізм, конструктивізм, футуризм. Звернення до архетипів у мистецтві. Модерн в архітектурі. Період 10-20-х років: національно- та соціально-визвольна боротьба. 20-30-ті роки. Мистецькі угруповання. Принципи „Пролеткульту” і РАППУ. Український і російський авангард. Українізація і її припинення. Пролетарська культура у роки II Світової війни. Відновлення після війни, співіснування українського і радянського патріотизму. ОУН – УПА. Боротьба з „буржуазним націоналізмом” і ліквідація УГКЦ (1946-1947). Відлига і дисидентський рух. Діаспора. 60-80-ті роки: співіснування модернізму і радянської культури. НТР. Гасло „злиття націй”. Сучасна тематика. Виробничий роман. Пострадянський період. Постмодернізм і комерціалізація культури. Американізація: позитив і негатив. Концепція національного відродження. Українські перспективи.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	у тому числі				
		Л	П	Л а б	і н д	С.р.		л	П	лаб	інд	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ І. Зарубіжна культура в стародавні часи і добу середньовіччя (V – середина XV ст.).												
Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного дослідження.	3	1	1			1						
Тема 2. Походження культури. Сучасні культурологічні концепції.	4	1				3						
Тема 3. Ранні форми культури.	7	2	1			4						
Тема 4. Цивілізації Давнього Сходу: світове значення.	7	2	1			4						
Тема 5. Культура античності. Давньогрецька культура. Давній Рим. Виникнення християнства.	16	3	2			11						
Тема 6. Культура Середньовіччя. Культура Відродження і Реформації	5	2	2			1						
Разом за розділом 1	42	11	7			24						
Розділ ІІ. Культура Нового часу (друга половина XV – початок XX ст.).												

Тема 7. Культура Нового часу. Доба бароко. Наукова революція XVII століття.	19	5	2			12						
Тема 8. Просвітництво і Романтизм	14	3				11						
Тема 9. Культура XIX - початку XX ст. Романтизм, реалізм, модернізм - культурні параметри епохи.	4	1	2			1						
Тема 10. Світова культура новітнього часу: здобутки і втрати	5	3	1			1						
Тема 11. Культура України у світовому контексті: від архаїчних часів до XIX ст..	15	3				12						
Тема 12. Загальна характеристика культури XX – початку XXI ст. Модернізм. Постмодернізм і сучасна культура України.	21	4	3			14						
Разом за розділом 2	78	19	8			51						
Усього годин	120	30	15			75						

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного дослідження. Тема практичного заняття – «Поняття, сутність та функції культури. Походження культури. Сучасні культурологічні концепції» <i>Усна доповідь з теми і учать в обговорені – 4 бали</i>	1
2	Тема 3. Ранні форми культури. Тема 4. Цивілізації Давнього Сходу: світове значення. Тема практичного заняття – «Культура народів Стародавнього Сходу. Трипільська культура. Давня культура східних слов'ян.» <i>Есе з теми (здане письмово) – 5 балів</i>	2

3	Тема 5. Культура античності. Давньогрецька культура. Давній Рим. Тема практичного заняття – «Виникнення християнства. Антична культура. Впливи елліністичної культури в Україні.» <i>Доповідь з теми ілюстрована презентацією – 7 балів</i>	2
4	Тема 6. Культура Середньовіччя. Культура Відродження і Реформації. Культура Західноєвропейського Середньовіччя. Культура Візантії. Тема практичного заняття – «Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.» <i>Доповідь з теми ілюстрована презентацією – 7 балів</i>	2
5	Тема 7. Культура Нового часу. Доба бароко. Наукова революція XVII століття. Тема практичного заняття – «Культура доби Відродження. Розвиток та самобутні риси культури Козацької доби.» <i>Доповідь з теми ілюстрована презентацією – 7 балів</i>	2
6	Тема 9. Культура XIX -початку XX ст. Романтизм, реалізм, модернізм -культурні параметри епохи. Тема 10. Світова культура новітнього часу: здобутки і втрати Тема практичного заняття – «Західноєвропейська культура XIX століття. Національна культура XIX – початку XX ст.» <i>Семінарське заняття форматі круглого столу, доповідь і участь в обговоренні – 8 балів</i>	3
7	Тема 12. Загальна характеристика культури XX – початку XXI ст. Модернізм. Постмодернізм і сучасна культура України. Тема практичного заняття – «Культурна ситуація XX – XXI століття у світі. Українська культура XX – початку XXI ст.» <i>Есе з теми (здане письмово і захищене усно на занятті) – 10 балів</i>	3
	Всього	15

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма
	Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного дослідження. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для виступу на практичному занятті.	1	
	Тема 2. Походження культури. Сучасні культурологічні концепції. Тема 3. Ранні форми культури. Сутність та витоки української культури. Завдання. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	7	

Тема 4. Цивілізації Давнього Сходу: світове значення. Тема 5. Культура античності. Давньогрецька культура. Давній Рим. Виникнення християнства. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для виступу на практичному занятті.	15	
Тема 6. Культура Середньовіччя. Культура Відродження і Реформації Культура княжої доби Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для виступу на практичному занятті.	1	
Тема 7. Культура Нового часу. Доба бароко. Наукова революція XVII століття. Культура литовсько-польського періоду Завдання. Студент має написати план- конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	6	
Тема 7. Культура Нового часу. Доба бароко. Наукова революція XVII століття. Українська культура часів Гетьманщини Завдання. Студент має написати план- конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	6	
Тема 8. Просвітництво і Романтизм Українська культура наприкінці XVIII – XIX ст. Завдання. Студент має написати план- конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	11	
Тема 9. Культура XIX - початку XX ст. Романтизм, реалізм, модернізм - культурні параметри епохи. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для виступу на практичному занятті.	1	

	Тема 10. Світова культура новітнього часу: здобутки і втрати. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для виступу на практичному занятті.	1	
	Тема 11. Культура України у світовому контексті: від архаїчних часів до XIX ст.. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для виступу на практичному занятті.	12	
	Тема 12. Загальна характеристика культури XX – початку XXI ст. Модернізм. Постмодернізм і сучасна культура України. Політика радянської влади у сфері культури у 20-80-ті рр. XX ст. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для виступу на практичному занятті.	14	
	Всього	75	

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи контролю

Оцінка успішності знань студентів здійснюється у формах поточного контролю (виступи на семінарах, усного опитування, захисту рефератів, підготовці презентацій, написанні есе та планів-конспектів) і підсумкового письмового екзамену.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять, підсумкового контролю за підсумками вивчення розділу. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Історія зарубіжної культури».

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума модульних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів модульних і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену в 1-му семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40.
Розрахункова шкала для оцінювання роботи студентів на семінарських заняттях:

Кількість балів	Критерії оцінювання
45-60	Систематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем семінарських занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного семінарського заняття, висока активність роботи на семінарському занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
31-44	Систематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем семінарських занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного семінарського заняття, висока активність роботи на семінарському занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, здатність публічно представити матеріал
26-30	Наявність пропущених лекцій та семінарських занять, відпрацювання тем пропущених семінарських занять, виконання завдань до кожного семінарського заняття, активна робота на семінарських заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
21-25	Наявність пропущених лекцій та семінарських занять, відпрацювання тем пропущених та семінарських занять, епізодична відсутність виконання завдань, участь у роботі на семінарських заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
16-20	Несистематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених семінарських занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на семінарських заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
11-15	Епізодичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та семінарських занять. епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на семінарських заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконання завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання,

	невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
6-10	Систематичні пропуски лекцій та семінарських занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та семінарських занять. систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на семінарських заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдань, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.
0-5	Систематичні пропуски лекцій та семінарських занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та семінарських занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на семінарських заняттях, відсутність знань, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.

Студенти, знання яких оцінені мінімально необхідною для складання екзамену кількістю балів, не мають право на виконання додаткових завдань для підвищення отриманої кількості балів.

Студенти, які були відсутні на лекції чи практичному занятті, або отримали незадовільну оцінку, відпрацьовують пропущене заняття або незадовільну оцінку викладачу у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою.

Для відпрацювання студент зобов'язаний надати індивідуально виконане завдання за темою пропущеного заняття та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

Оцінювання знань та умінь студентів при підсумковому контролі здійснюється відповідно до наступних критеріїв:

Кількість балів	Критерії оцінювання
35-40	Студент цілком і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
29-34	Студент достатньо повно і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує термінологією і поняттями, демонструє знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
18-28	Студент розкрив питання у загальних рисах, але спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання, обґрунтування неточні. Не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами.
10-17	Студент розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабо орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.
0-9	Студент не в змозі дати відповідь на поставлені запитання, або відповідь не правильна, не розуміє суть питання. Не ознайомлений з джерелами. Не може зробити висновків.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційного завдання – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

Екзаменаційний білет складається з трьох теоретичних питань. 1-ше і 3-тє питання оцінюються по 10 балів, 2-ге – 20 балів.

За бажанням (та за згодою викладача) студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного завдання (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форм навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Історія зарубіжної культури» <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3951>

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота												Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1						Розділ 2						60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
4	3	4	3	8	9	7	2	6	2	2	10	60	40	100

T1, T2 ... T13 – теми розділів.

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	Для чотирирівневої шкали оцінювання	Для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	Зараховано
70-89	Добре	
50-69	Задовільно	
1-49	Незадовільно	Не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.Є.Конверського. Харків: Фоліо, 2013. – 863 с.
2. Попович М.В. Нарис з історії культури України. – К.: «АртЕк», 1998. – 728 с.
Культурологія: українська та зарубіжна культура Навч. посіб. / М.М.Закович, І.А.Зязюн, О.М.Семашко та ін. За ред. М.М.Заковича – К., 2004. - 567 с.

3. Богуцький Ю.П. Українська культура в європейському контексті /
4. [Ю.П. Богуцький, В.П. Андрущенко, Ж.О. Безвершук, Л.М. Новохатько]; За ред. Ю.П. Богуцького. – К.: Знання, 2007. – 679 с.
5. Бокань В. А. Історія культури України: Навч. посібник / В. А. Бокань,
6. Л. П. Польовий. – К.: МАУП, 1998. – 232 с.
7. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В. Дедкова. – Запоріжжя: Дике Поле, 2009. – 376 с.
8. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Підручник / М. В. Кордон. – [вид. 2-ге]. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 584 с.
9. Українська та зарубіжна культура. Навч. посіб. / М. М. Закович, І. А. Зязюн, О. Л. Шевнюк та ін.; За ред. М. М. Заковича. — [4-те вид., випр. і допов].- К.: Знання, 2009. — 589 с.
10. Шейко В. Історія української культури: Навч. посібник / В. Шейко, Л. Тишевська. - К.: Кондор, 2006. – 264 с.

Допоміжна література

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навч. пос. / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарьова. - Львів: Світ, 2004. - 344 с.
2. Білик Б. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб./ Б. Білик та ін.; За ред. С. Клапчука, В. Остафійчука. – К.: Вища шк.; Знання, 1999. – 326 с.
3. Гаврюшенко О. А. Історія культури: Навч. посібник / Наук. ред. В. М. Шейко О. А. Гаврюшенко, В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – К.: Кондор, 2004. – 763 с.
4. Греченко В. Історія світової та української культури: Підруч / [В. Греченко, І. Чорний, В. Кушнерук, В. Режко]. - К.: Літера, 2000. - 464 с.
5. Горський В.С. Філософія в українській культурі: (методологія та історія). Філософські нариси / В. С. Горський. - К.: Центр практичної філософії, 2001. - 236 с.
6. Дещинський Л. Українська та зарубіжна культура. Навчальний посібник / [Л. Дещинський, Я. Денісов, М. Скалецький, Л. Цубов, Н. Барановська, О. Макачук]. – Вид. 4-е, перероблене і доповнене. – Л.: Бескид Біт, 2005. – 304 с.
7. Зотов В. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів / В. Зотов, А. Клімачова, В. Таран. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 269 с.
8. Історія української культури у 5 т.
Т.1. Історія культури давнього населення України. – К., 2001.
Т.2. Українська культура XIII - першої половини XVII ст. – К., 2002.
Т.3. Українська культура першої половини XVII – XVIII ст. – К., 2003.
Т.4. Українська культура другої половини XIX ст. – К., 2005
Т.5. Кн.1. Українська культура XX - початку XXI століть. – К., 2011.- 862с.
9. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія (історія і теорія світової культури XX століття): Навч. Посібник / Л. І. Кормич, В. В. Багацький В.В. [3 вид]. - Х.: Одісей, 2004. - 304 с.
10. Курас І. Провідники духовності в Україні / І. Курас. - К.: Вища школа, 2003. - 738 с.
11. Левчук Л. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Л. Левчук. – К.: Либідь, 1997. – 449 с.
12. Матвєєва Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посібник / Л. Матвєєва. – К.: Либідь, 2005. – 512 с.
13. Миропольська Н. Художня культура світу: Європейський культурний

регіон: Навч. посіб. / [Н. Миропольська, Е. Белкіна, Л. Масол, О. Оніщенко]. – К.: Вища школа, 2001. – 191 с.

14. Пальм Н. Д. Історія української культури : навчальний посібник / Н.Д. Пальм, Т.Є. Гетало. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. – 296 с.

15. Погорілий О. Культурологія: Навчальний посібник / Упоряд.: О. Погорілий, М. Собуцький. – К.: Києво-Могилянська академія, 2005. – 320 с.

14

16. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Погорілий Д.Є. Культурологія: 100 питань - 100 відповідей. Навчальний посібник для студ. вищих навч. закл. / Є. А. Подольська, В. Д. Лихвар, Д. Є. Погорілий. – К.: Фірма «ІНКІОС», 2008. – 240 с.

17. Попович М. Григорій Сковорода: філософія свободи / М. Попович. – К.: Майстерня Білецьких, 2007. – 255 с.

18. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К.: ІПІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496с.

19. Українська та зарубіжна культура: Підручник / [за ред. В.О.Лозового]. – Х., 2006. – 376 с.

20. Тюрменко І. Культурологія: теорія та історія культури: Навчальний посібник / За ред. І. Тюрменко, С. Буравченкова, П. Рудик. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 370 с.

21. Шевнюк О. Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник. / О. Шевнюк. – К.: Знання-Прес, 2002. – 277 с.

22. Sartre J.- P. Critique de la raison dialectique. – Paris, 1960.–Т. 1.

23. Sartre J.-P. L'être et neant. – Paris, 1955.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. http://pidruchniki.ws/16140505/kulturologiya/natsionalnokulturne_pidnesennya_20-30-h_rokiv#985

2. http://www.nuos.edu.ua/files/Visotskii_Istoriia_ukrayinskoyi_kulturi.pdf

3. <http://litopys.org.ua/krypcult/krcult.htm>

4. http://chitalka.info/gp_07/gp_07index.htm

5. <http://izbornyk.org.ua/istkult2/ikult2.htm>

6. http://www.franko.lviv.ua/faculty/Phil/madey_ist_ukr_culturey.pdf

7. http://www.nuos.edu.ua/files/Shieiko_Tishievska_Istoriia_ukrayinskoyi_kulturi.pdf

df

8. <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/>

11. Особливості навчання за денною формою в умовах продовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться певний відсоток практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Історія зарубіжної культури». <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3951>

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття культури та його багатозначність.
2. Основні функції культури. Морфологія культури.
3. Міфологія як історично перша форма світогляду.
4. Класифікація архаїчних міфів.
5. Культура Месопотамії: міфологія, мистецтво, правова думка.
6. Культура Стародавнього Єгипту: міфологія, мистецтво, правова думка.
7. Загальна характеристика міфології Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.
8. Мистецтво Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.
9. Слов'янська міфологія: джерела, пантеон, основні міфи.
10. Етногенез та націостворення українців.
11. Поняття фольклору та народної культури.
12. Роль християнства у розвитку середньовічної культури.
13. Європейське середньовічне мистецтво: основні напрями.
14. Створення університетської освіти і науки в епоху Середньовіччя.
15. Київська Русь як соціокультурна система.
16. Мистецтво Київської Русі: загальна характеристика.
17. Філософська та соціально-політична думка Київської Русі: загальна характеристика.
18. Періодизація та загальна характеристика епохи Відродження.
19. Мистецтво Відродження: основні напрями та представники.
20. Соціально-політична думка епохи Відродження: загальна характеристика.
21. Реформаційно-гуманістичний напрям в українській культурі.
22. Братський рух та полемічна література в Україні.
23. Світоглядні засади культури Просвітництва.
24. Мистецтво епохи Просвітництва: основні напрями.
25. Наука як сутнісне явище доби Просвітництва.
26. Поняття бароко та його специфічні риси в українській культурі.
27. Архітектура українського бароко.
28. Українська барокова література.
29. Г.С. Сковорода як представник культури українського бароко.
30. Образотворче мистецтво та музична культура України періоду бароко.
31. Західноєвропейське мистецтво XIX століття: основні напрями та представники.
32. Мистецтво класицизму в українській культурі: основні напрями розвитку.
33. Науково-технічна революція та криза європейських наук.
34. Дворянський період української культури XIX століття.
35. Народницький період української культури XIX століття.
36. Життя і творчість Тараса Шевченка.
37. Створення і розвиток університетської освіти і науки в Україні XIX ст.
38. Модерний період української культури XIX століття.
39. Діяльність Наукового Товариства імені Шевченка у Львові.
40. Поняття модерну. Модерн та модернізм.
41. Основні напрями розвитку європейського мистецтва XX століття.
42. Проблема глобалізації в сучасній світовій культурі.
43. Проблема модернізації в сучасній світовій культурі.
44. Проблема мультикультуралізму в сучасній світовій культурі.
45. Проблема культурної універсалізації в сучасній світовій культурі.

46. Модерн як проект національного культуротворення.
47. Українське мистецтво XX століття як частина світової художньої культури.
48. Феномен «Розстріляного Відродження» в українській культурі XX століття.
49. Феномен «шістдесятників» в українській культурі XX століття.
50. Сучасні культурологічні проблеми європейської інтеграції України.